

[Gert Petersen.]

række af de maskiner, der indkøbes i kraft af denne og andre bestemmelser, som nu skal med i forliget på konservatives og venstres foranledning, skal indkøbes i udlandet og bliver indkøbt i udlandet hurtigere, end de ellers ville være blevet, er der altså tale om en ekstra belastning af betalingsbalancen.

Hvis vi ser tilbage på, hvad der er sket, så kan man inddele socialdemokratiets og regeringens adfærd i fire faser. Det startede med et udspil, som kom fra, som man siger, arbejderbevægelsen – det var altså socialdemokratiet og LO, det var i februar måned under valgkampen. Det var et ganske godt udspil, som uomtvisteligt var til gavn for beskæftigelsen. Det blev hilst velkommen fra vor side. Her var tale om skabelse af ca. 60.000 nye arbejdspladser og på en sådan måde, at det ikke ville belaste betalingsbalancen væsentligt.

Så kommer vi frem til sommeren i år, juli måned. Den 28. juli kom der et udspil, ikke fra socialdemokratiet og LO, men fra regeringen selv. Her var der tale om en forringelse med hensyn til antallet af arbejdspladser, som skulle fremskaffes. De 60.000 var blevet til 40.000; det var ikke så godt, men 40.000, det er dog en del.

På den anden side var man kommet i tanke om, at der også måtte gennemføres en ret vidtgående finanspolitisk stramning, altså ud over finansiering af selve de nye arbejdspladser måtte der gennemføres en opslugning af købekraft af hensyn til underskuddet på betalingsbalancen. Men her var det ganske interessant ved udspillet den 28. juli, at man – og jeg vil godt sige for første gang i mange år – virkelig prøvede på at tænke inden for en social balances rammer. Det kom til udtryk i forslaget om en særskat på større indkomster. Vi synes godt, grænsen kunne have været lidt højere, men det var et princip, som vi var meget indstillet på at forhandle om. Og det kom til udtryk i forslaget om indgreb over for kapitalgevinster. I begge tilfælde noget, der interesserede os. Derfor gik socialistisk folkeparti ind i forhandlinger med regeringen, for det første for at forbedre beskæftigelsen – og vi påviste, at man uden større vanskeligheder, uden nogen større yderligere belastning af betalingsbalancen, kunne komme op på 80.000–100.000 nye arbejdspladser i stedet for de 40.000, regeringen havde foreslået – og for det andet for at fastholde den sociale balance på finansieringssiden. Un-

der disse forhandlinger kan man sige, at regeringen valgte side – det udtryk har været brugt før her – idet man gjorde det helt klart, at man hellere så forhandlingskredsen udvidet med partiet venstre end med socialistisk folkeparti.

Udgangen på den første forhandlingsrunde, inden folketinget kom ind, blev fremsættelsen af nogle lovforslag fra regeringens side, som var en yderligere forringelse af juli-udspillet. Nu har vi altså den anden forringelse. Først har vi planen fra februar, som så forringes i juli, og som nu forringes igen i august. For det første var antallet af nye arbejdspladser ikke forøget. Det var stadig væk de 40.000. For det andet var der sket en reduktion, fordi man i juli-udspillet også havde en række forslag om bedre social fordeling af arbejdet: forbud mod overarbejde, indførelse af efterløn osv. Vi ved ikke, hvor mange arbejdspladser det kan give, men formodentlig alt i alt et sted mellem 15.000 og 25.000. Det var faldet væk. Det var forsvundet fra de lovforslag, man kom med i august måned.

For det tredje var finansieringssiden næsten blevet ukendelig. Den sociale balance, som var søgt tilgodeset – for øvrigt også ud fra et valutarisk synspunkt på en langt rimeligere måde – i form af særskat og beskatning af kapitalgevinster, var blevet erstattet af en momsforhøjelse fra 15 pct. til 18 pct.

Når vi nu efter anden behandling er kommet frem til den endelige afgørelse, til den afgørelse, som med hr. Poul Schlüters ord bevirker, at vi nu bare bagsnakker, er vi nødt til at konstatere, at der skete endnu en forringelse og en meget stor forringelse – så stor, at jeg vil tillade mig at anse beskæftigelseseffekten i hvert fald i den nærmeste fremtid for yderst tvivlsom. Jeg har bemærket mig, at Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, som ikke står socialdemokratiet fjernt – for nu at sige det på den måde – anslår antallet af arbejdsløse her til vinter til 200.000–250.000.

Vi kan opsummere. For det første er den egentlige beskæftigelsesplan, den med de 40.000 arbejdspladser, let forringet; det er ikke voldsomt, det skal jeg erkende, men den er let forringet. For det andet er forslagene om at skaffe arbejde ved en bedre social fordeling af de eksisterende arbejdspladser fortsat ude af billedet. For det tredje er finansieringssiden stadig præget af momsforhøjelse og i det hele taget opgivelse af de principper, man startede